

„Nagy öröm és megtiszteltetés számomra, hogy húsz évvel a Szent Borbála érem megalapítását követően is, mint a bányászatért és kohászatért felelős egykori minisztert, a Bányásznapon, Szent Borbála napján, évről évre nagy szeretettel fogadnak Önök, a bányásztársadalom képviselői.

Éppen ezért különösen sajnálom, hogy az előző évek hagyományait megtörve, hivatalos külföldi programom miatt nem tudok Önökkel ünnepelni, így engedjék meg, hogy üdvözlő gondolataimat Dr. Zoltay Ákos ügyvezető Főtitkár úr tolmácsolja.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Szent Borbála egyike a középkor és a barokk világ legtiszteletreméltóbb nőszentjeinek, aki elismertségét és megbecsültségét leginkább annak köszönhette, hogy a legkeményebb megpróbáltatások közepette sem vesztette el hitét. Életét számos csoda kísérte, a legenda szerint egy alkalommal menekülése során még az anyaföld is megnyílt alatta, hogy megvédelmezhesse.

De nemcsak ez a történet kapcsolja Szent Borbálát a bányászokhoz, hanem sokkal inkább egész életútja fűzi ezt a szentet az állandó fenyegetést jelentő természeti erőkkel dacoló bányászokhoz.

A magyar bányászokat a tárnákba, az ismeretlen veszélyeket rejtő mélységbe való leereszkedés során, évszázadokon át elkísérte Szent Borbála, s a hozzá szóló fohászok hangja. Kultusza mégis a második világháborút követően szinte teljesen kiveszett a köztudatból.

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület, valamint a bányavállalatok és a bányászok hagyományápoló tevékenységének köszönhető, hogy nem sorvadt el ez a szép kultusz, s így a rendszerváltást követően 1989. decemberében, a Városmajori Templomban tartott ünnepélyes szentmisén újra feltámadhatott.

Mindannyian tudjuk, hogy hiába fejlődik a technika, javulnak a munkakörülmények a bányászat mindig kockázatokkal fog járni, s a világban évről évre bekövetkező bányászterencsétlenségek jelzik, még a XXI. században is előfordul, hogy a mélyben rekedt bányászok Szent Borbála segítségével bízva, kénytelenek szembenézni a lét esendőségével.

A lét esendőségével manapság nemcsak a tárnákban alámerülve kell szembenézni, hanem sokszor a tervezőasztalok mellett is. Az elmúlt húsz évben a gazdasági struktúraváltás következtében hazánkban számtalan bányát és járatot hagytak fel. A folyamatosan dráguló nyersanyagok és szállítási költségek, valamint a technika előrehaladása, legyen szó akár a hazai szén elgázosításának lehetőségéről, ugyanakkor jelzik, hogy nincs messze az az idő, amikor a korábban bezárt kapukat, az új kihívásoknak megfelelő technológiai feltételek között, érdemes lesz újra kinyitni.

A kormány és a szakminisztérium ezt felismerve készítette el az ásványvagyon-hasznosítási és készletgazdálkodási Cselekvési Tervet, melynek egyik legfontosabb célja, hogy a bányászati és az azon alapuló energetikai iparágak gazdasági és társadalmi helyzetét javítva növelje az ellátásbiztonságot és a bányászat újraindításával, valamint az arra épülő modern iparágak telepítésével visszafordítsa az egykori nehézipari központok hanyatlását.

Ebben bízva, és ennek hitet adva kívánok a mai ünnepi nap alkalmából bányászköszöntéssel:

Jó szerencsét!”

Dr. Latorcai János